

Szerkesztőség:
Kaposvár, zárdá-utca.
Ide küldendő a lap szellemi részét illető minden közlemény.
Megjelenik minden pénteken.
Előfizetési díj:
Egész évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Egyes számok 10 krért
Hagelmann Károly
könyvkereskedésében és a kiadó-
hivatalban kaphatók.

NÉP J O G.

Politikai, közgazdasági és társadalmi hetilap.

Kiadó-hivatal:
Kaposvár, zárdá-utca
Ide küldendő az előfizetési pénz, hirdetések és nyilatkozatok.
Megjelenik minden pénteken.
Előfizetési díj!
Egész évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Egyes számok 10 krért
Hagelmann Károly
könyvkereskedésében és a kiadó-
hivatalban kaphatók.

Kozma Sándor, Eötvös Károly, s a tiszai-eszlári eset.

Magyarország igazságszolgáltatását nagy bántalom érte.

Meghurezolták, jó hírnevét sértették meg a világ színe előtt.

Annál nagyobb a bántalom, mert nem idegenektől erced, hanem saját gyermekeiktől; azok bántották meg a kik szolgálják.

Diferenciák támadnak — tán jobban mondva támasztatnak — a nyiregyházi törvényszéknek a tiszai-eszlári gyilkossági ügy ellátásával megbízott vizsgálóbírája és az ottani kir. alügyész között, ebből személyes torzsalkodás, utóbb a felettes hatóságok beavatkozása, végre hírlapi polémia következik.

Néhány napra ezután megjelenik az „Üstökös“ élelappal s abban egy kép; a torzképen egy hivatalos aktákkal borított asztal alá bujt zsidó pénzcsekköt tart, előtte áll Kozma Sándor főügyész alakja, kezét hátra tartva. Pauler igazságügyminiszter alakja pedig tőle elfordul s kezével orrát befogja; a kép felett e szavak állanak: „Miért akart Pauler menni“, a kép alatt pedig a következők: „Mert úgy veszi észre, hogy valami kozmás Dániában.“

Megütközött ezen mindenki nálunk Somogyban, mert köztudomású dolog, hogy ő sem palotákat nem épített, urodalmakat sem vásárolt, Wertheim szekrénye pedig — ha egyáltalán bir az ujkor policziájának ezen kiegészítő kellékével — a tolvajok vágyát nem ingerli. A megütközést nyomban követte a kárhóztatás; nincs nálunk annyi fehér holló, hogyha találunk egyet, azt befeketítjük.

Ezen oly kevésbé találó torzkép Kozma Sándort becsületében meg nem sérthette, vagy ha igen — becsületbeli dologban a tulérzékenység is helyes tulajdon — szabad volt-e kételkednie azon, hogy a megtorlásra hivatott bíróság ítélete csak kárhóztató lehet?

S ő mégis kételkedett; sem nem hallgatótt öntudatának nagy büszkeségében, de nem is fordult a bírósághoz, hogy sérelmének megtorlását keresse; hanem magán emberektől kért véleményt; a kiknek bármiként tiszteljük személyes tulajdonait, bármiként elismerjük is korrektségüket, azt soha el nem fogadhatjuk, hogy kimondásuk több lehessen, magán vélemény nyilvánulásánál; mely ha a közvéleménnyel megegyezik, annak megerősítésére épp oly kevésbé alkalmas, mint nem volna alkalmas annak meggyengítésére ha esetleg azzal ellentétes lenne.

Kozma Sándor tehát nem nyert semmit, de a közvéleménynek jelzett nyilvánulásánál fogva nem is nyerhetett semmit, nem különösen orvoslást, mert orvosolni mit sem volt szükséges de annál többet vesztett azon fényre, mely kell, hogy a bíróságok működését körül vegye.

Ki bízzék a bíróságok eljárásában, ki meneküljön az üldöző elől a bíró mentő paizsa alá, ha Kozma Sándor a kir. főügyész, a törvények őre azt mondja: Én, kinek élete nyitott könyv, melynek minden lapján a munkában töltött becsületes küzdelem van feljegyezve, kinek jellemét az aranybonyu imádása soha be nem szennyezte; most midőn első ízben támadtatom meg ez irányban, nem merem ügyemet a törvényre bízni.

Kozma Sándor a hitet tántorította meg; s ez hiba méltóságos ur! nem tudjuk „Bukogáti“ népszerűsége elég lesz-e hogy eltakarja?

Annál nagyobb pedig, mert oly időben történt, midőn Eötvös Károly — a védős jogok tág de rongyos köpenye alatt valóságos merényletet kísért meg Magyarország igazságszolgáltatása ellen; a nélkül, hogy vádjait bizonyítani csak meg is kísérelné, sőt saját jobb tudomása ellenére, mert mint képviselőnek mulhatatlan tudnia kellett az általa felsoroltak valótlanágát, elmondja mint kizárták meg a Scharf gyereket, hogy vallomását tegye, mint

sértette meg kötelességét a törvényszéki elnökötől kezdve le az utolsó emberig mindenki, elmondja mindezeket a bántó apa nevében, midőn kisül, hogy ez az apa éppen nem bántó, hogy nagyon is megnyugszik a történet eljárásban, sőt — Eötvös urat arra, hogy nevében beszéljen — meg se hatalmazta.

Tiszai Kálmán nagy garral hirdette, hogy gondja lesz reá, nehogy az antiszemita békét megzavarják; várjuk mit lesz teendő midőn most a semitismus meggyalázta igazságszolgáltatásunkat az egész világ előtt.

T.

A kataszteri munkálatok haladnak, a földnek becsüje közelebb be lesz fejezve, az eredményeket a kataszteri kör bizottságok vizsgálják meg. Mint tudjuk a mi vidékünk érdekeit Siskovits Tamás képviselő van hivatva megvédeni igen is megvédeni, hangsúlyozzuk e szót miután tudomásunk van róla hogy Somogy megye becsülete teljesen elhibázott mert oly magasan áll miszerint ha a kínálókozó legutolsó alkalommal segítve nem lesz somogy megye földadója, 20—25% vagyis legalább egy negyeddel fel fog emelteni; mi okozza ezt az anomáliát nem tudjuk, ez alkalommal nem is keressük, csak magát a tényt akartuk jelezni s felhívni erre mindenki figyelmét, mert a föld java vagy kára mindenkit érdekel, különösen fel akartuk hívni a földtulajdonosok figyelmét, hogy kilépve az eddigi közönsös fejlettségéből, melylyel a kataszteri munkálatok iránt ez ideig viseltettek, el ne szalasszák a legutolsó alkalmat is a mikor ezen képtelenség s messze kiható következményei tán még segíteni lehető lenne.

Temes megye adófelügyelője kétszáz végrehajtói állásra hirdetett pályázatot, jelentkezett tizenegy. Igaz, az adóvégrehajtói állás nem valami dicsfényvel övedzett, nem is lehet mindaddig tisztességes állás míg az adópréd dolgozik, míg a magyar ember véres verejtékét Boszniára vesztegetik, míg munkája gyümölcsét idegen érdek szedi el, míg a jelszó az marad „fizess s ne tudd miért“ mert az ideig a kormány eljárása s a haza boldogsága, egyesek áldozatkészsége s a közjó előmozdítása azonos fogalmakká sehoggy sem válhatnak, de azért örvende-

TÁRCZA.

A boszu.

(Egy tengerész kapitány naplójából.)

Két hónap óta Londonban tartózkodom, hogy felülüljek sebemből. Ezen idő alatt Spitheadnál hajómat javították, mely nem volt sokkal rosszabb állapotban, mint kapitány, mert a testemből három orvos által kivett golyó iszonyu szenvedéseket okozott. A fővárosi élet és sürgés-forgás igen kellemetlen behatással voltak reám; a sűrű közhöz füst nagyon is érezte velem a tenger üde levegőjének hiányát, s én sokkal jobban szerettem volna hallgatni, hogy miként tombol a vihar fregatom felett, mint a vendéglőim ablakai alatt elhaladó kocsiok folytonos zörgését.

Kimondhatatlanul örültem tehát, midőn egy reggel P... lord lép be hozzám, s kér, hogy vegyem át a nyolcz ágyúval ellátott „Polly“ nevű hajónak vezényletét, mely az Észak szigetei között volt cirkáló a tengeri rablók ellen.

— Eme gonosztevők igen veszélyesek, mondá ő, midőn már elfogadtam az ajánlatot; ölnék, pusztítanak s rabolnak; szükséges tehát, hogy szigorúan bánjunk velük. Minthogy a szegény halászok, s a part melletti birtokosoknak nincsenek sem katonáik, sem emberek, kik őket megvédelmeznék, nekünk kell segítségükre menni. Válassza tetszése szerint a „Polly“ legénységét, s lehető gyorsan induljon utnak, ön az államnak oly szolgálatot tesz, hogy az önt illőleg megfogja jutalmazni.

Ezen expedíció nem volt teljesen inyemre; egy csomó gazemberrel kellett elbánnom, s azokat vagy a törvénynek átadni, vagy pedig mindegyiket hajóm árboczána kötelére egyenkint felhuzatni; s ez nem igen tetszett nekem. Azonban én ezen rablóknak rendkívüli merényleteiről álmództam, s dobogott a szívem, midőn rá gondoltam, hogy én az elnyomottaknak védője, s megboszulója lehetek, jóllehet arra is gondoltam, hogy eme tengeri rablók elillanhatnak a királyi tengerészet egyik hajójának

közeledtéré. A matrózok mindnyájan tudták küldetésemnek czélját. — „Polly“ gyönyörű kis hajó volt, könnyed és jól felfegyverzett, engedelmeskedett a kormányrud legkisebb mozgásának, egyszóval oly hajó, melyre kapitánya büszke lehetett.

Plymouthban voltam, hol az utolsó készülődéseket tettem az elindulásra, nem várva másra, mint az admirálisnak utasításaira, midőn egy reggel jelentették, hogy egy matróz akar velem azonnal beszélni.

Belép hozzám egy körülbelül 50 éves, nagy, erőteljes ember, fekete, villogó szemekkel, s hófehér hajjal.

— Ön a tengeri rablók vadászatára megy az északi szigetek közé?

— Igen, fiam, felelek neki röviden.

— Van még egy hely számomra a „Pollyn“?

— Minthogy legénységem teljes volt, tagadólá kellett felelnem. Azonban az ember nem hagyta magát ily egyszerűen visszautasítani.

— Tegnap érkeztem az „Argyle“ fedélzetén Borneoból, lemondok fizetésemről, ha ön az éjjel utnak indul, s engem magával visz. Én önnek nagy hasznára fogok lenni, mert a kérdéses szigetek között születtem, s nincs egy szikla, nincs egy kikötő, melyet én nem ismernék. Kapitány vigyen el engem!

— Miért akarod elhagyni hajódat, János? kérdé kapitányom Cartwright, tán valami panaszkod van?

— Nem uram, felelém, hanem szeretném látni még egyszer hazámat, mielőtt meghalnék.

Ezen szavakban volt valami vad, s a mellett megindító. Egész lényem meggyőződött arról, hogy nicsen figyelmesebb, engedelmesebb, s bátrabb matróz nálánál, s miután a dolog felől Cartwrighttal beszéltem, elhatároztam magamban az embert felvenni a legénység közé.

Következő nap utnak indultunk; daczára az előrehaladott évszaknak, az időjárásal tökéletesen meg voltunk elégedve, s egy kedvező szél gyorsan vitt bennünket tova.

Figyelmesen vizsgáltam Jánost, s kimondhatatlanul örültem, hogy magammal hoztam. Midőn ör-

segen volt, kötelességét pontosan teljesíté, s gyakran kimutatá herculesi erejét. Midőn nem volt elfoglalva, csendesen összehuzta magát egyik sarokban, s mély gondolatokba merült. Más alkalommal ismét egy-egy északi románczot dalolt, melyek a tengerészeket igen kedvesen érintették. Soha sem vett részt társainak tréfáiban, soha sem lehetett őt hallani átkozódnai. Szerették jellemének nagyságát, becsülték komolyságát, erejét, tevékenységét.

Mi az északi szigetei között cirkáltunk, s mindennap újabb gonosz tetteit jelentették a tengeri rablóknak, kiknek mi folyton nyomában voltunk. Mindenütt egy sárga zászlóval ellátott hajóra mutattak, melynek legénységétől, gonoszágaik miatt, rendkívül irtóztak. Nem elégedtek meg ugyanis a barom lopással, hanem számtalan embert hurcizoltak fogságba, hogy értük váltságdíjat kapjanak, s midőn ezt nem tudták nekik megfizetni, minden haborás nélkül meggyilkolták őket.

Embereim hallván ezen elbeszéléseket, nagyon szitkozódottak, s a boszuvágy kimondhatatlanul égett bennük. Egyedül János, ki a hajónak egyik végében ült, volt sárga, mint a halál, szólan, nyugodt és hideg.

Egy este horgonyt vettem a sziklák között, félvén, hogy az éj folyamában hajótörést talál „Polly“ szenvedni, s szomoruan néztem a hajó orrán megtörő hullámokat. — A hold megvilágítá a szikláknak ködbe borult csucsait, a felhők egymást kergették az égen, mint Ossian fantasztikus hősei. Gidalam mellett megpillantám Jánost, gondolatokba elmerülve.

— Hazád vad ugyan, de azért igen szép, s nem csoda, ha költőitek benépesítik azt csupa természetfeletti dolgokkal, mert itt a képzelődésre igen élénk tér nyílik.

— Ki mondhatja meg azt — felelé — hogy igazat álmodnak-e vagy sem? Szellemek létezhetnek. Vagy tán lehetséges lenne az, hogy a lélek egyszerre elhagyja mindazokat, kiket szeretett?

Bámulattal néztem a matrózra. Babonáság sugárzott arcából; szél által felborzalt ősz haját a

tes jelenségnek tartjuk, hogy csak tizennégy ember jelentkezett kétszáz helyett e hivatalra, a pénzügyminister ez eredményből azt is megtanulhatja, mennyire megutáltatnak kell lenni azon rendszernek, melynek szolgálatára ha a mai világba kétszáz embert szólítanak fel, arra száz közül csak hét mutat hajlandóságot. E tanulság élet sehogy sem veszi el azon kijelentés, hogy a végrehajtók nagy száma csak ijesztés volt, mert hát csak nem aukták meg ezt azoknak a kiknek kebele ezen tisztviselők utáni vágytól emelkedett. Meg az adófelügyelő is aigba meg nem győződött már rég, hogy az általok teremtett viszonyok között keves azok száma, akik a végrehajtótól valami nagyon megijednek, a mit az adószedő el nem viszi, elviszi az uszolás, s ha ez jön elébb, s ott hagy valamit amaz, jut mindenkinek, csak a gazdának nem marad más mint nem ön maga okozta nyomorúságain való elkeseredés.

A „Somogy“ biztatja a kormánypárti képviselőket a közönséggel érintkezésre; Amerikában a jelöltek egyszerre jelennek meg a közönség előtt. Előbb beszél az egyik, azután a másik és méltóttasának választani — így mondja. Ugyan ne tréfáljon, mert még komolyan veszszük a dolgát, vagy hogy mozog valami a harasztban? Miután a képviselőválasztások még két év múlva esnek még csak, talán bizony gróf Zichy Ödön csakugyan beleunt képviselői nevét viselni, s ha már a választóit nem is becsüli még annyira sem, hogy Zakánytól Káposvárig eljőjön, de még annyira sem, hogy legalább azt írja meg, szándékozik e ezután az országgyűlés tárgyalásain jelen lenni vagy sem, mégis észébe juthat, hogy saját magának tartozik annyival, miként oly hivatal, melyet nemcsak betölteni, de még elfoglalni sem akar, névleg ne viseljen. ezért lemondani akar. Nagyon időszzerű lenne, mert az új kormánypárti jelölt elmondhatná a „Somogy“ nagyobb öröme, hogy Tisza Kálmán az Ur Isten megbízottja, ő adta az ideit termést, hogy legyen miből megfizetni az adót, arról ugyan nem tehet, hogy ma-holnap a mi termelt ingyen kell odaadni, mert hát ebben magok a parancsolók, ezeken pedig az ő imádsága nem fog. No de hát ezt sem szabad a magyar embernek vele született nemes lelkiségénél fogva rosz néven venni, mert miből vennék meg ezek az urak a báróságot, ha a börzén nem nyernének. Hát akkor lenne ám még csak riadás, ha jelölt elmondaná: „A törvényhozásnak legszentebb kötelessége a terheket arányba hozni a nép jövedelmi forrásaival.“ Az idén tehát pedig a polgárság kezében 100 frtos, 50 frtos bankjegyek hentelegnek, ezért illő, sőt a kormánypárti nemzetgazdasági elvek szerint elkerülhetetlen, hogy az adó felemeltessék, a közterhek megszorítottassanak, s így az arány helyreállítsák, ha pedig Tisza Kálmán ő mindenhatósága daczára az egyiptomi sovány esztendők jövőre beköszönének, igaz, hogy idegen kézre jut a Magyarország földje, eladja a végrehajtó, s ha más nincs, megveszi az adófelügyelő, de ez sem baj „ott van a házi ipar szövéskosárfonás számuokra“, melylyel a jövedelem s ismét vidámság ül az arczokra, örvend az adófelügyelő. Ha csuklik otthon a gazda, gondolja meg, hogy olyan helyen emlegetik, a honnét jót nem kapott soha s nem is várhat soha.

A „Hon“ és az „Ellenőr“ kormány által befolyásolt lap megszüntette pályafutását s „Nemzet“

holdnak egy halvány sugara világítja meg, mely neki fantastikus kinézetet kölcsönzött.

— A barlangok, melyek a szigeteken vannak, Halliertől kapták nevüket, s menedékkül szolgálnak mindazon tengeri állatoknak, melyek menekülni akarnak az emberek kinézésai elől.

— Beszéljél el nekem János mit regélnek eme barlangokról!

A tengerész egy pillanatig gondolkodva nézett a hullámok közé, s rövid szünet után elkezdé:

— A barlang, melynek tátongó nyilását amott láthatja, ép úgy mint mindegyik e szigeteken, igen mély, s az egész sziget felülete alatt szétágazik. Thors Halliernek nevezik. Egy ember sem tudott soha behatolni ezen barlang mélyébe, hogy a titkokat megtudhassa: azok, kik abba beléptek, nem tértek vissza soha többé. Oly iszonyu állatok vannak annak mélyében, hogy az embernek fogalma sem lehet róluk.

Mullban élt egy ifju lovag anyjával, ki, miután kalóz királyoktól véle magát származottnak, ki mondhatlan büszke nő volt. Az ifju lovag északnak egyik legvidámabb tengerésze vala; senki sem tudott egy hajót úgy kormányozni, mint ő, az óriási hullámok közepette, senki sem tudta a meredek sziklákat úgy megmászni, mint ő. A cset, melyet egyszer az ő szigonya elért, nem menekült meg soha, minden tengeri szörnyet legyőzött, kivéve azokat, melyek Thors Hallierben laknak. E körülmény rendkívül felingerelte őt, s daczára az öreg halászok intéseinek, megindult hajójával egy szép holdvilágos este, s csakhamar kikötött egy zátonyon, közvetlen a barlang nyilása előtt. Alig volt ott egy kis ideig, midőn egyszerre egy csapat fehér állat jött feléje a barlangból. — Szemei előtt hullottak le uszonyaik, vízi szellemekké, melyek mint szép

czim alatt egyesülve jelenik meg. Ez annyit tesz, hogy úgy a „Hon“ mint az „Ellenőr“ saját becsületükből nem voltak képesek fennállani többé, sőt fennállásuk biztosítására az itt-ott juttatott segédlem sem volt elégséges a két lapra hozott áldozat pedig nem volt arányban a két lap által elért eredményvel, hogy a kormány politikáját pártja nem „Ellenőr“-zi, hanem annak mameluk szolgája azt tudjuk, arról is meg vagyunk győződve, hogy ezek a jó urak nem csak a „Hon“-t, hanem a „Nemzet“-et is tönkre teszik. Ugy kell nekik, miért nem tanultak a „Somogy“-tól, keveset bántja ezt, hogy politikájától minden gondolkodó ember elfordul; neki elég „a számos cikk tudósításbani érdekelttség, különösen pedig a hirdető házaktól tömegesen érkező megrendelések.“

Levellek a szerkesztőhöz.

II.

Pártéletünk bajának látszik sokak előtt, hogy a múlt évben a központ támogatásával létre jött „Népjog“ mellett a „Világosság“ keletkezett. Szerintem e baj csak látszólagos; sőt a „Világosság“ születése egészen természetes. Ismerjük a „Népjog“ radicalis tulajdonosát, munkáit, irányát! ki csudálkoznék azon, hogy a *megtérők* jobban mondva a közös ügyesség nyavalyájából most lábbadozó, *nem képesek még az általa nyújtott kemény eledeleket megemészteni*, vagy pártállás változtatásáról multkor érintett ferde közfelfogás nyomása alatt egyelőre szemérmeskednek, keresik az arany középutat. Nem lehet azt sem tagadni, hogy vannak intra et extra, kik még az elvált sem szeretnek második lenni; s ha csak lehet kört alakítanak, hol ők a centrum, vagy kezdőpont, az alpha és az omega.

Ki a „Világosság“ előfizetési felhívásában elsorolt somogy megyei neveket végig olvassa: ám tagadja a mondottakat. Mindez azonban nem baj, mert erős a hitem, hogy mikor a 48-as zászló alatt a vármegyében a vármegyéért s széles e hazában a hazáért a tusa kezdetét veszi, a harcban a „Világosság“ emberei sem fognak hiányozni, s mert hiszem, hogy Magyarország önállósága *nemcsak jelszó, de czél lesz, amelyért vívott küzdelmünket csak a diadal szüntetheti meg, nem a közel mult kétértelmű transzactiójához, hasonló pacificatió.*

Pártunk szervezkedése felől is akarok egyet-mást elmondani, annyival inkább, mert a „Népjog“-ban . . . gy . . . r. erre még a tavaszféllal provocált.

A közel multban a szervezatlenséget is okoltuk győzelmünknek ott is kimaradásáért, hol azt biztosnak tekintettük. Valóban készületlen is mentünk a harcba; de nem szabad mégis csak ez egyben keresni az okot, a többi másról meg, mint az elköltött ezerek s annyiféle pressió, elfelejtkezni. Mindent el kell követni, hogy alkossunk tömör, egységes egészet. Az

emberi lények, tüntek föl; majd elkezdtek táncot járni a parton, s játszani az aranyos hagylóhéjakal. A fiatal ur bámulattól elragadtatva némán nézte mindezt; azonban a vízi-szellemek között volt egy, melyről nem tudta szemeit levenni. Minden egyes mozdulatát követte, melábus hangja szive mélyéig hatolt, és midőn a vízi-szellemek mindnyájan ismét felöltötték a phóka bőrt, s vissza tértek a barlangba, a fiatal ur tapasztalta, hogy lelke követi őket. Midőn a hold halvány fényét szétterjeszté az égen, minden éjjel elment a Hallier előtti zátonyhoz, viszont látta őt mindig s a gonosz ígézet nagy hatalmat vett szive felett. Midőn a hold ismét letűnt, a vízi-nymphák nem jöttek többé elő. A zivatar csapkodta a régi várnak ablakait, s az ifju lovag egyedül maradt szobájában, egyedül mély fájdalommal. — Anyja látta miként fogy és vész egy ősi családnak utolsó sarjadása, hiába sirt és imádkozott. Mullban, az Istenekben való hit még nem volt teljesen kialudva; az ifju lovag egyik istenek nagy papjához fordult, s kérdezé mily varázsokat kell neki használni, hogy elnyerhesse a vízi-szellemek legszebbikét? A főpap segíteni ígért neki, az ifju lovag ezt nem várta be, ugyan vesztére volt. Midőn holdtölte volt, az újból elment Thors Hallierhez, s midőn a vízi szellemek levetették fehér ruhájukat, magára vette az ő szeretett szellemének ruháját. Mindegyik vízi szellem eltűnt, ez egynek kivételével. Midőn az ifju lovag közeledett a nymphához, ez szép hófehér karjaival átkarolta őt s a zugó hullámok közé ugrott vele, melyek másnap csak holttestét adták vissza. — Ezen időtől fogva a vízi-szellemek nem táncoltak többé soha a parton.

(Folytatása következik)

atádi 48 as párthoz viszonyomból kifolyólag sokat gondolkoztam fölötte, mikor kellene a szervezést teljes erővel megkezdeni, hogy munkánk az idő teljességére esvén, még nálunk is sikerrel beirasson?

Megállapodásom, hogy *a mozgalmat 1883-nál előbb megindítani nem tanácsos*. El kellene mondanom, honnét e cunctatorság, késedelmeskedés? De hadd feleljek a híres tábornok kérdésével és feleletével, mit a hadi tervét tudakozó törzstiszteknek adott: „Tudnak-e az urak hallgatni?“ „Igen! mint a sir.“ „No hát én is tudok!“

A szervezkedés részleteit bátran tehetjük hirlapi discussió tárgyává.

Szervezkedésünknek az igazi demokrat elvől kell kiindulni s ez irányt meg kell tartania; tehát a községekől a kerületre, a kerületekből a központra kell a bizottságokat megalkotnunk; máskép ott bent: „vak vezet a világtalant s mindketten verembe esnek.“ A nagy-atádi választó-kerület az ily szellemű szervezkedés keresztülvitele céljából ideiglenes bizottságát még a mult választás napján összeállította. Szerintem e példa minden kerületben követendő, azaz a párt tekintélyes férfai mielőbb hozzák össze a „létesítő“ bizottságokat, hogy a szervezkedés a jelzett időben egész erélyvel keresztülvihető legyen.

Még egyet! önerőnkől kerületekben és központban teremtsünk pénztárt. *Ha oda sülyedünk, hogy lehetetlen költsékezés nélkül követet választani, vagy lehetetlen a költségeket magával a kerülettel viseltetni*: akkor ugy demoralisálva van a mi népünk, hogy vete a győzelem reményében a sokoldalú és hatalmu ellenségtől harcot elfogadni nem lehet.

De hát én visszaemlékezem az időre, mikor 1865/8-ra gróf Somssich Imrét az atádi kerületben megválasztottuk; mondhatom, senkinek sem jutott észébe az általa csináltatott zászlók, czifra jelvények után sóhajtozni: hanem csináltattunk magunk, — ha a moly meg nem ette, ott van még a visontai is jelszavával, — s a választás végén elvittük azokat, mint áldozatra kész tiszteletünk bizonyosságát s emlékül lábaihoz raktuk. *Hát az azóta eltöltött kis idő odasüllyesztett volna, hogy az ilyesmi ma csak ábránd??* Akkor „rosz időket élünk, rosz csillagok járnak.

Isten óvja minden vésztől mi magyar hazánkat!

BARLA JÓZSEF.

Közügyek.

Somogyvármegye törvényhatósági bizottsága ez év augusztus havi közgyűlésében a községi és körjegyzők által magán felek részére teljesített munkák díjait a következőképpen határozta meg.

I. Kérvényekért:

- a) melléklet nélküli, egyszerű kérvényért közigazgatási, rendőri, katonai, örökségkiutalványozási, örökösödési, gyám-gondnoksági, adó, illeték, igazságszolgáltatási sat. ügyekben 50 krajczár.
- b) felszólamlási, végelhecsátási, szabadságolási katonai vagy honvéd ügyekben mellékletekkel együtt 1 forint.
- c) hadkötelesek kivételése nősülése iránti felszerelt kérvényért 1 frt.
- d) katonai és honvéd házassági kérvényért felszereléssel együtt 2 frt.
- e) telekkönyvi ügyekben:
 - 1) kiskorúság törési kérvény 50 kr.
 - 2) adásvétel, csere, átadás, ajándékozás, zálogjog bekebelezési vagy törési, telekkönyvi kiigazítási ügyekben 1000 forint értékig 1 frt.
 - 3) a beadvány felzetei után darabonként 10 kr.

II. Okiratok szerkesztéséért:

- a) adásvétel, csere, átadás, ajándékozás, haszonbéri szerződések és osztályos egységekért 50 frt értékig, 50 kr. ezenfelül 200 forintig 1 frt.
 - „ 500 forintig 1 frt. 50 kr.
 - ezenfelül 2 frt.
- A másod vagy többi példányok mint másolatok fizetendők.
- b) végrendeletért 1000 frt értékig 1 frt.
 - 3000 frt értékig 2 frt.
 - azon felül 3 frt.
- c) adószelvény vagy törési nyugta (nyilatkozat) 20 forint értékig 10 kr., 50 frtig, 20 kr., 100 frtig 30 kr., 1000 frtig 50 kr., ezenfelül 1 frt.
 - d) egyszerű nyugta, becselvény, bizonyítvány, elismervény vagy nyilatkozatért 30 frt értéken alól 20 kr., azon felül 30 kr.
 - e) ingatlan árverési kérvényekhez előírt adó bizonylatért 10 parcellaig 30 kr., 50 parcellaig 50 kr. ezenfelül 1 frt.

III. Hagyatéki leltározásért:

- 50 forint értéken alól semmi
- 50 fttól 200 forint értékig 50 kr., ezenfelül 1000 frt. értékig 1 frt., ezen felül 2000 frt értékig 1 frt 50 kr., ezen felül 4000 frt értékig 2 frt., ezenfelül 8000 frt értékig 3 frt., ezenfelül 4 frt.

A leltárhoz szükséges melléletek ezen díjszabás szerint külön számíthatók.

IV. Kisebbszerű munkákért:

a) egyszerű másolatért oldalonként 20 kr.
b) kataszteri birtokvíz másolatáért birtokrészletenként (parcellánként) 2 kr.
c) vázlatrajz készítéséért 50 kr., ha ötnél több birtokrészlet osztatik meg 1 frt.
d) birtoknyilvántartás vezetéséért parcellánként 2 kr.
e) magán gyámi számadások elkészítéséért felszereléssel együtt 50 kr. ilyenmű nagyobb számadásoknál minden bevétel és kiadási tétel után 5 kr.
f) 16 és marhalevelék kiállításáért, átíratási záradékért miniszteri rendelet értelmében az előbbiért 5 kr. az utóbbiért 3 krajczár.

g) dohányvetési bejelentésért:

1) magán használatra való termelésnél 10 kr.

2) kincstár számára való termelésnél 20 kr.

Halálesetfelvételért, nemkülönbön utólevél, igazolási jegy, cselédkönyv, házalási engedély sat. elnyeréséhez megkivántató bizonyítványokért, továbbá az ügynevezett értékbizonylatokért a nyomtatvány ára fejében fizetendő 1 krajczaron felül misem jár; — nemkülönbön községbírói és szegényalap számadások elkészítése hivatalból ingyen teljesítendő.

2. Teljesen vagyontalanoktól írásdíj nem követelhető.

3. Ha az elvállalt munkálatokhoz a felektől okmányok átvételnek, erről nekik elismervény adandó; általában pedig a felvállalt munkálatokról, s az érte felvett díjakról rendes jegyzék vezetendő; — a felek részéről fizetett írásdíjak a jegyző által az eredeti irományra is feljegyzendők.

4. Ingatlanokra vonatkozó szerződésekre az okmányt készítő jegyző az ügynevezett értékbizonyítványt, vagyis a kataszteri birtokvíz számát, és a jogügylet tárgyát képező ingatlan tisztajövedelmét is külön díj nélkül bevezetni, és ezt a szerződésre vezetendő rövid záradékban saját aláírásával és pecsét nyomásával igazolni köteles, minck elmulasztásáért a felemelt illeték tekintetében a jegyző anyagiilag felelős.

Ezenfelül köteles a jegyző a felet figyelmeztetni, hogy a szerződést törvényszabta nyolcz nap alatt illetékszabás végett bemutatni el ne mulasztja; — a menyiben pedig a szerződés elkészítése alkalmával a telekkönyvi beadványozást is elvállalta, a jegyző kötelemét képezi, hogy a törvényszabta 8 nap alatt a bemutatást teljesítse, és ennek megtörténtét a telekkönyvi beadványban fölemlítse; mert ellenesetben a netán kiszabaduló felemelt illeték a mulasztó jegyzőt terhelendi.

5. A felmerülő bélyeg költségeket a megszáított írásdíjakon felül a felek tartoznak viselni.

6. Ha valamely bekebelezési sat. kérvény a szerkesztés vagy felszerelés hiányos volta miatt visszautasítatik, a munkálatot felvállalt jegyző a hiányok pótlását, illetőleg új kérvény sat. készítését ingyen teljesíteni, illetőleg az eredménytelenül okozott költségeket megfizetni köteles.

7. Minthogy a magánfeleket érdeklő irományok elkészítése a községi illetőleg közigazgatásnak a községi lakosság érdekében csak mint mellékfoglalkozás engedtetik meg, a hivatalos ügykezelés ilyféle nem hivatalból szerkesztendő irományok miatt hátramaradást nem szenvedhet.

8. Ezen díjszabás, melynek áthágása fegyelmi eljárás von maga után, a jegyzői hivatalos helyiségben állandóan kifüggesztendő.

Elszakadt s összeragasztott bank- és államjegyek, az állami pénztárak által, a pénzügyminister rendelete értelmében, teljes névértékben csak az esetben fogadhatók el, ha az illető hivatalnok a felragasztott papír átlátszósága folytán vagy átláthatatlanság esetében a felragasztott papír eltávolítása által biztosan meggyőződhetik a felől, hogy a papírpénz teljes és valódi. A hol ez nem lehetséges, ott az összeragasztott papírpénz sérültek tekintendők s a megfelelő eljárás alá vonandó.

H I R E K.

Kossuth Lajos születésének 80-ik évfordulóját ünnepélyesen szándékoznak megülni városunkban; a rendezőség megalakult, nem lehet kétkednünk, hogy buzgóságát a legszebb siker fogja megjutalmazni.

Eljegyzés Lesza Zenó mérnök és földbirtokos Dombóvárótt eljegyezte Bogay Géza volt somogy megyei birtokos kedves leányát, Erzsikét B. Gyarmatról. — Mautner Gyula n. atádi lakos eljegyezte Kaufer Janette kisasszonyt, özv. Kaufer Jakabné művelt leányát.

A megyei központi választmány a képviselőválasztásra jogosítottak névjegyzékét 1883. évre összeállította s a felszólalásokat elintézte.

Gyilkosság. Vég Mihály bivalost augusztus 30-án virradóra a nyeregi pusztán meglőve találták, ekkor már eszmélet nélkül volt s néhány óra alatt meg is halt. A tett elkövetésének gyanúja Dekmár Ferenc, ottani csózt terhel, a kit a kaposvári törvényszék vizsgáló bírósága el is fogatott.

Sulyosan megsértette Berzsenyi Imre helybeli lakos napszamos, mult vasárnap este Kohn Ignác, szinte itteni lakos, korcsmáros pinczérjét szóbeszéd-ből erédet verekedés közben. Tettes ellen a vizsgáló folyik.

Megvadult bival. Szeptember 6-án a helybeli gabonaterén megejtett lókiállításra egybegyűlt közönséget egy könnyen tragikussá válhatott eset rémít meg. — Mintegy 10 órakor reggel egy bivalok által vont szénásszekér hajtott végig a téren s ott feldőlt; a bivalok megvadultak s nagy nehezen sikerült őket a járóból kiszabadítani. Ekkor azonban az egyik bősült bival nyaklanczát elszakította s a közönség közé futott; szerencsére azonban nagyobb baj nem történt. A megvadult állat megfordult s a városból kiiramodott.

A helybeli államgymnasiumban a beiratások vége felé járnak. Tekintettel a tandíj felemelésére, de még inkább a tandíj fizetés alóli felmentésnek megszorítására, sok szegény tanuló kénytelen volt az iskolát elhagyni; tekintettel végre a csurgói gymnasium kiegészítésére: a beiratások eredménye igen kedvező; mert a mult tanévhez képest az ifjúság száma (megbízható értesülésünk szerint) körülbelül csak 24. kisebb.

A drezdai antisemita kongressusra, mely szept. 11-én fog megtartani, Nemes József bőszenfai plebánus ur is meghívást kapott, ha egyházi teendői által akadályozva nem lesz, a meghívás folytán részt is szándékozik venni a tanácskozásokban.

Gruber János orsz. képviselő mult vasárnap fejezte be körutját kerületében, ez alkalommal Göllében tartott beszédet. Banderiummal várták. Koszorúkkal fogadták. Beszéde lelkesedésre ragadta összesereglett hallgatóit, kiktől a képviselő azon ígérettel bucsuzott el, hogy a jövő ősze után ismét sorra látogatja őket. Hangzott is ezután a szeretetteljes Isten hozzon.

Nagy szenczációt keltő bűnügy foglalkoztatja most Gömörmegyét. E bűnügy a rozsnói járásbíró-ság előtt folyik. Bajkor Tamás aljárásbíró vezeti a vizsgálatot. Az eset, mely Gömörben még a tiszaszlári gyilkosság iránt való érdeklődést is némileg háttérbe szorítja, a következő: Mintegy két hó előtt történt Rozsnón, hogy a bíróság a város egyik legtekintélyesebb, köztisztelőben álló izraelita kereskedőjét, egy gazdag háziurat, névszerint Moskovitz Zsigmondot letartóztatta többszörös emberölés gyanúja miatt. Képzelték, hogy ez elfogatás nagy felűntést keltett. Moskovitz elfogatását csakhamar újabb elfogatások követték. Így elfogták Hofmann és Gutmanu korcsmárosokat. Pár nap mulva budapesti biztosító-társaságok megbízottai jelentek meg s a letartóztatva lévő Moskovitz ellen család miatt feljelentést tettek. Ekkor kivilágított a szenczációs letartóztatás oka. Az illetők azzal a náluk eddig hallatlan s borzasztó bünténnyel gyanúsítottak, hogy többek életét nagy összegekig biztosították s az illetőket aztán különböző utakon meggyilkolták. Eddig ez ügyben hatan vannak letartóztatva. A tanúkihallgatások most folynak.

Megeyi rendőri hírek. Kehi István aszalói lakos kárára f. é. aug. 26-án virradóra két pejszörű kancza ló az istállóból ellopott. — Magyar János simonyi lakos kárára aug. 29-én két darab tót az istállóból ellopott. — Hosszu Györgyné libicz-kozmai lakos kárára f. é. aug. 26-án virradóra a közlegelőről egy 3 éves setét pej herélt, és egy 3 éves csillagos homloku pej, hátulsó lábaira kese, mén csikó ellopott. — A német-ujfalui erdőben f. é. aug. 31-én két ló bitangásban találtatott; — egyik 6 éves, pej, kancza, — a másik fekete szörű, herélt, hátsó jobb lábára kese. — Folyó hó 3-án este Belegben négy fegyveres egyén az ottani bérlőt kereste, nem találván, eltávoztak. — Nyomozásuk megyszerte távirati uton azonnal elrendeltetvén, maiglan is folyik.

A vidékről.

Tehtetes szerkesztő ur!

A nem antisemita „Dresdner Nachrichten“ cikkét is szives közlés végett átküldöm tisztelt uraságodnak, mint jelét annak; a zsidó-kérdés általában, de különösen az eszlári eset mily beható bírálat tárgya külföldön is, és mily elismerőleg szól a külföldi sajtó a magyar nép bámulatos nyugodt magatartásáról ez ügyben, mely nyugodtságot talán a hidegebb vérű német sem tudott volna ily borzalmas esettel szemben megőrizni.

„Ama keresztény leánynak zsidó zsinagógái szolgák által Tisza Eszláron való undok meggyilkoltatása Magyarország közvéleményét szemmelláthatólag fokozódó mérvben hozza izgalomba. Hisz csak vonakodva szokhatik a 19-ik század cultur embere ama gondolat lehetőségéhez, hogy emberek hidegvérrel gyilkolják le embertárukat a czéltől, hogy annak vérvél istennek tetsző áldozatot hozzanak. Ez egy oly borzasztó perspektívát nyit meg oly borzalmas örvényekbe, hogy minden más felderítés, s legyen ez bár egy raffinrozott kéj-gyilkosság, keresztényre úgy mint zsidóra nézve mint egy igazi megváltás lenne üdvözölve. A per felvilágosításait be kell várni, mielőtt véleges ítéletet hozunk. Egyet azonban feltétlenül követelnünk kell, s ez az, hogy az igazságszolgáltatásnak szabad folyás az engedtesse. A zsidó sajtó minden képzelték

fáradtságot vett magának, hogy az esetet eltsolja. Odáig űzte a vakmerőséget, hogy követelte, mikép a vádlo tak rendes bírájuktól elvonassanak. Noha a magyar kormány a Rothschildház szemhunyoratásai iránt elejétől fogva a legnagyobb figyelemmel szokott lenni, és nem késik mindazt, a minek csak némileg is „zsidóhecc“ szaga van nyakon csipni; mindamellett még sem merészelt, szemben a tények nyilván valóságával, az igazságszolgáltatás karját megállítani. Ama sok tizezer forintok, melyeket a magyarországi zsidóság áldozott, hogy a szerföltöt gyanus ügyet elleplezze, ez utal elvesztek. A ravasz gyilkosokat az ő tulságos ravaszságuk tette tönkre. Ha véres tettükhöz nem toldották volna hozzá a hullarablás és hullameggyalázás undorító büntetését: úgy ezzel nem szolgáltatták volna fő bűnüknek bizonyítékait. A mikor űk egy idegen hullát az általuk Jehova tiszteletére a zsinagógában lesakterozott keresztény lány ruhába öltöztettek, elhagya őket szokott okosságuk. Most már világos volt: a szegény Solymosi nem szokott meg, nem bujdosol, nem jöhet vissza, mert meggyilkolták. És most képzeltük csak el: ha egy keresztény pap csak egy századrészét követte volna el annak, a mit a rabinus és sakterje Eszláron elkövettek, hogy rohanna rája a zsidó sajtó! S most ez a zsidó sajtó meg se moccanik a saját templomszolgák borzalmas gattével szemben. A „Sächischer Volksfreund“ pedig, a magyar lakosság eléggé nem magasztalható nyugodt magatartását kiemelve, ezen esethez a következő találó megjegyzést teszi:

„Csak azt kívánhatjuk, hogy a zsidókérdés vitatásával a kereszténység becsületére, továbbra is megőriztesse a nyugalom és a törvényes érzék. Minden erőszakos tény nélkül is, sőt egyenesen ilyen nélkül, sulyos csapás a zsidókra és barátokra nézve az eszlári eset; sőt többet mondunk: ez az eset az első megsemmítő villámcsapás lehet abból a felhőből, a mely a zsidók fölött a keleti országokban mindenütt összetornyosult.“

Gazdaszat, ipar s kereskedelem.

Kaposvári piaczi ár.

(Szeptember 7.)

Buza	8.20.—8.80.
Rozs	6.20.—6.30.
Arpa	6.60.—6.80.
Zab	6.20.—6.50.

metermázsánként.

A lótenyésztés emelésére kitűzött díjak szeptember hó 6-án adattak ki, melyre a ministerium által Tanfy osztálytanácsos és Kompost ozorai százados, ugy Bárány Dénes lótenyésztési elnök küldettek ki, a vármegyét Gosztonyi Lajos szolgabíró és Wachsmann Leó megyei állatorvos képviselte, a bizottságban Makfalvy Géza, Fodor Géza és ifj. Folly József vettek részt, jelen voltak még Gróf Széchenyi Ferenc, Somssich Andor és Freystädter Vilmos urak stb.

Az anya kanczákra kitűzött díjra negyven ló jelentetett be, melyek közül az első díjat Kalmár Imre atalai, a 2-kat Kalmár János jádi, 3 kat Ketek Imre pulai, a 4-kei Ritzinger József ügyvéd lengyeltóthi, 5-kei Visnyei János pulai, 6-kei Javós János berkii, 7-kei Hídeg János aszalói, 8-kei Varga István jádi, 9-kei Pák István hetesi, 10-kei Pettendi János hetesi, 11-kei Kalmár Imre atalai, 12-kei Varga János hetesi lakosok lovai nyerték meg; — a 3 éves kancza csikók közül az első díjat Bodor István pulai, 2-kei Kovács József atalai, 3-kei Pál István hetesi, 4-kei Farkas József gyaláni, 5-kei Kovács Sándor aszalói, 6-kei Sipos János m.-atádi, 7-kei Decsi István aszalói, 8-kei Kovács Sándor aszalói, 9-kei Kiskaponya László jutai, 10-kei Sipos János m.-atádi.

A ministeri kiküldött ezután még 3 egy éves mén csikót vásárolt, és pedig Juhász Kálmán p-kovácsi földbirtokostól, Karácsonyi ráksi és Vajda József kaposvári lakosoktól.

Ujabb fillokszera leletek hazánkban. Mint a Bor. Lapok írja, ez évi junius hótól kezdve a következő helyeken konstalták e veszélyes rovar jelenetét u. m.: Tasnádon, Kőbölkuton, Váczott, Verőczen, Nagy- és Kis-Maroson, Békás-Megyeren, Kalázon, Ó-Budán, Rudabányán, Penczen, Bánhorvátón, Réthátón, Varbócon, Perkupán, Hajmáskéren, Kirván, Szeő-Demeteren, Szomoron, Visegrádon és Ittvárnokon. Tehát összesen 21 községben.

A szőlőfürt eltartását sokan úgy eszközlik, hogy a szárával lemetstett s teljesen ép, egészleges fürt szárát olvasztott, de nem forró viaszba mártjuk, hogy így a metszési lap teljesen elzárassék a levegőtől; most czukorfüstre tartjuk, a teljesen száraz fürtöt néhány perczig ezután száraz helyre fordítva ugy agga-juk fel, hogy a fürt szára lefelé álljon. Használatkor a fürt vízben lemo-assék. Az így előkészített fürt sokszor már az új termést is beérte.

Külömfélék.

* Mint az egész világon megjelent ujságok s folyóiratok legújabb statisztikai összeállításából kiderül, az angol nyelv mindig nagyobb és nagyobb

tereket hódít meg magának. Ugyanis az egész földön megjelenő újságok s folyóiratok száma 34274. Ebből nem kevesebb mint 16500 angol nyelven van írva. Az angol után közvetlenül jönnek a német nyelven megjelentek, melyeknek száma 9000, a francia nyelvre esik 4500.

* Hogy mily bámulatos haladások történnek a technika s különösen a villamosság terén, az kisebb-nagyobb mértékben mindenki előtt tudva van, s az elért eredmények feljogosítanak bennünket arra, hogy egy angol szaklap után az 1982. évről kezdve adjuk: Hogy mi 100 év leforgása alatt a villamosság segítségével sütni és főzni fogunk, az magától értetődik. Mai napság a legtöbb étkeztető főzve vesszük magunkhoz, míg levegőt és vizet ellenkezőleg durva állapotban, miből számtalan betegség származik. A mi dedunokáinknak már sokkal jobb sorsuk lesz. Ők már csak desztillált s így minden néven nevezendő veszélyes csirtól ment vizet fognak inni, s levegőt csak akkor beszívni, ha az meg lesz tisztítva minden fertőztető anyagtól. Az emberek üveggel jól befűdött s fűtött városokban fognak lakni, mi által meg lesznek mentve a hőmérők változataitól eredő káros következményektől. Igen! Talán az egész földgömbön sikerül a hőmérsékletet szabályozni, mi által az egész föld egyenlően lakható lesz s az északi sarki utazóknak semmi sem fog utjában állni. — A villamos világítás következtében az éjjel a nappaltól semmit sem fog különbözni. A levegőn keresztül kormányozható hajókkal fognak járni. — Egy szóval a huszadik század emberei részvétellel fognak visszatekinteni a tizenkilencedik századra, a „régijókra” s nem tudják felfogni, miként voltunk képesek gázvilágítással, mai hajóink s vasutainkkal existálni. —

* Az európai és amerikai vonatok. Az első osztályú személy szállítási díj Angolországban egy mértföldre 4,10; Franciaországban 3,81; Németországban 3,40; Belgiumban 2,67; Oroszországban 4,60 cent. Így tehát Belgiumban a személy szállítás legolcsóbb. A mi a vonatok sebességét illeti, az angol futár vonatok 41:3 mértföldet tesznek egy óra alatt; Franciaországban közel 40 mértföldet. A futár vonat Berlinton Párisig 40 mértföldet tesz óránként. A chicagói vonat pedig 45 mértföldet. (Mindenütt angol mértföld értendő.) R.

Szerk. üzenet.

K. M. Erő- s hangulatteljes versed megérkezett. Közlebbi számunk hozza

Sziszek. A jelzett levél hozzánk soha se érkezett; a lap rendszeren elküldetik.

Szeged. A lap rendszeren expediatik s az itteni postáról rendszeren tovább küldetik. A leadásnál kell a hibának lenni. A kiadó hivatal kívánságához képest kiigazította.

Lapunk utolsó számai rendetlen megjelenését az okozta, hogy kénytelenek vagyunk a lapot Kanizsán nyomtatni, s habár Wajdits József ur nyomdája mindeu előzékenységgel segítségünkre van is, az ide-oda köldözgetés annyi időt rabol el, hogy a kellő pontos megjelenést nem eszközölhetjük. Alapos reményünk van azonban hogy e viszás helyzet a jövő számmal megszűnik. Miért is tisztelettel kérjük az olvasók szives elnézését.

A kiadóhivatal.

Szerkesztésért felelős:

Szalay Károly.

HIRDETÉS.

Alulírott azon oknál fogva, mert raktáromat jövőre tetemesen megnagyobbitom a

Jelen nyári évadra szóló nagyválasztéku férfi-divatcikket, nevezetesen: saját készítésű fehér és színes férfi ingeket, lábravalót, harisnyákat, zsebkendőt, legújabb divatu nyakkendőket, nap- és esernyőket, sétabotokat, illatszereket, por- és esőköperyeket, utazótakarókat és plaideket stb.

meglepően olcsó áron végeladom

Bátor vagyok tisztelettel kijelenteni, hogy ezen elárúsítás nem a szokásos név szerinti végeladás — mely közönséges reclammal nem egyéb — ellenkezőleg alkalma nyílik a nagyérdemű közönségnek az árak tényleges leszállításáról meggyőződni.

Vidékre: Ingkeltmentákkal bérmentve szolgálók és megrendelések pontosan eszközöltenek.

KARIKÁS LAJOS

fehérnemű és férfi divatáru-üzlete.

10-7 **BUDAPESTEN,**
V. ker. Dorotya-utca 3. sz.

Rajta fiuk vigadjunk!

Közkedvességű dalkönyv,
ötödik bővített kiadás. Gyűjtötte
Wajdits József. Ára e 800 lapra
terjedő könyvnek 1 frt 80 kr.,
diszkötés dús aranyozással 2 frt
80 kr., olcsó kiadás 96 kr.

!!! „RAJTA LEÁNYOK MULASSUNK” !!!

Mulattató kézikönyv hölgyek számára gyűjtötte WAJDITS JÓZSEF. Ezen 620 oldalra terjedő igen csinos keménykötésű könyvnek ára színezett borítékban csak 1 frt 80 kr., diszkötésben 2 frt 80 kr. — Postai rendelések pontosan teljesítetnek.

A főgymnasiumi, polgári, elemi és izraelitai igazgatóságok megbizásából

MINDEN ISKOLAI TANKÖNYV

WAJDITS J. könyvkereskedésében

kapható Nagy-Kanizsán.

Valamint mindennemű író- és rajszerek felettébb leszállított olcsó árért kaphatók.

Tisztelettel
WAJDITS JÓZSEF
KÖNYVKIADÓ és KÖNYVKERESKEDŐ NAGY-KANIZSÁN.

Laptulajdonos s kiadó Szalay Imre.

Nyomatja Wajdits József.